

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 32.
1939. február 10., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

A „Devonshire” útja

Az elmúlt éjjel az angol világbirodalom és amugy mellékesen a nemzeti Spanyolország, Franciaország és Olaszország külpolitikájának figyelme egy szürke kis angol cirkálón függött. A „Devonshire” ugyanis teljes gözzel szelte a hullámokat Barcelona kikötőjéből kiindulva a Baleárok szigetcsoportja felé, fedélzetén San Luíz spanyol nemzeti ezredessel, aki Franco tábornok megbízottjaként Minorca szigete felé igyekezett. A cirkáló rádióosztájtja ugyancsak meleg éjszakát élt át a Földközi-tenger nyugati partvidékének ezen a viharos részén és ne higgyük, hogy a derék angol tengerésznek talán a még mindig szabadon uszáló tengeri aknák miatt lettek volna aggodalmai. A „Devonshire” szikratávirója a londoni tengerészeti miniszteriummal tartott állandó összeköttetést és tízpercenként adott jelentést az angol tengerészeti első lordjának arról, hogy mit csinál a „Devonshire” és személyzete a Minorca felé vezető útján? Így szállította és tette partra a köztársasági spanyol megszállás alatt lévő Minorca szigetének Port-Mahon kikötőjében Nagybritánia a győzedelmes nemzeti Spanyolország politikai megbízottját, hogy a spanyol ezredes megkezdhesse a baleári szigetcsoport legfontosabb stratégiai pontját jelentő 734 négyzetkilométernyi szárazföldi terület birtokbavételére vonatkozó tárgyalásait, hiszen a sziget legmagasabb pontjáról, a Monte del Toro-ról, tovább a Mola és a San-Felipe erődítményekről nagyszerűen sakkban lehet tartani mindazokat a tengeri hajóutakat, amelyek részben Marokkóból, főleg pedig Olaszország nyugati partvidékéről tartanak a valenciai öböl kikötője és Franciaország déli partja felé.

Az abesszin háború óta megszoktuk, hogy ha a világpolitikai eseményeket figyelemmel akarjuk kísérni, úgy elkerülhetetlenül nem csak fel kell frissítenünk földrajzi ismereteinket, de az események arra is gyakran rászorítanak, hogy sohasem hallott helységekkel, folyókkal ismerkedjünk meg. A szóbanforgó Minorca szigete régi kelta település, amelynek emlékét még ma is őrzik a néhol huszonöt méter magasán egymásra rakott kelta kő-piramisok. Földrajzi fekvésénél fogva már a hajózás történelmének kezdetén kereskedelmi jelentőségre tett szert, miért is az angolok a XVIII-ik század elején gyakran verkedtek is birtokáért a franciákkal. A mai pillanatnyi helyzetből visszatekintve, történelmi tréfának tűnik, hogy 1782-ben például az egyesült francia—spanyol csapatok rohanták meg az akkor angol birtokot jelentő Minorcát és két Crillon is ekkor nyerte hercegi koronáját a francia királytól. Tizenhat év múlva azonban újra angol tulajdonba került át a már tengeri erősséggé kiépített sziget, amely csupán az amiens-i békében jutott vissza végleg a történelmi Spanyolország birtokába. Mindez igen szépen olvasható Habsburgi Lajos Salvador főhercegnek a Baleárokra írott hétkötetes és egyedül Minorca szigetéről két kiadás kötetben írott munkájában. A történelem tréfája, de a világpolitika napi szükségességére volt most a Devonshire útja: az egykori birtokos Anglia elérkezettnek látta a pillanatot rá, hogy aktív módon játsszék közre a nemzeti spanyol kormányzat területi gyarapodásának folyamatában és — régi történelem ide, újabb politika oda, — inkább installálja Franco megbízottját Port Mahon kormányzó palotájában és erődítményeiben, semmint akár francia, akár pedig olasz lobogó kerüljön fel a minorcai árbócra.

Anglia világpolitikai elve: „lassan haladni előre” karakterisztikusan jut kifejezésre a „Devonshire” útjában. Anélkül, hogy akármit is szemére lehetne vetni a Downing Streetnek, igazán mindenki beláthatja, hogy az angol tengerész-erőcs, — amely a világbirodalom fentartó szellemé, — ezuttal sem tett mást, minthogy a körülmények tisztázását segítette elő egy szimpla udvariassági szolgálattal, amidőn előzékenyen vál-

Létrejött az egyezmény Franciaország és Franco nemzeti kormánya között

A „Devonshire” angol cirkáló spanyol nemzeti érdekeknek nyerte meg Minorca szigetét — Fegyverletételről tárgyal Miaja tábornok, Madrid védője

Visszaadja Franciaország a spanyol nemzeti kincseket

London, Anglia Páris hozzájárulásával közölte Franco tábornokkal, hogy hozzájárul Minorca sziget nemzeti megszállásának megkönnyítéséhez, ha a megszállásban külföldi elemek nem vesznek részt. Franco állítólag kedvezően fogadta a javaslatot s közölte, hogy szándékában is van katonai akciókat indítani a sziget megszállására. Londonnak azonban nincs oka nyugtalanságra, mert a győzelem után az összes külföldi önkéntesek elhagyják Spanyolországot. A „Matin” római tudósítója szerint diplomáciai úton Mussolini is megnyugtatta London, hogy Franco győzelme után az összes olasz önkéntesek eltávoznak Spanyolországból. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Franco tábornok közölte Berarddal, miszerint 10 ezer főből álló expedíciós hadosztályt szervez Minorca

sziget elfoglalására.

Tegnap este a legnagyobb szenzáció erejével hatott a hír, hogy Minorca szigetén megkezdődtek a tárgyalások Franco megbízottjai és a sziget köztársasági parancsnoksága között az átadásra vonatkozóan. A Devonshire angol cirkáló tegnap délelőtt érkezett Minorca szigetére és fedélzetén vitte a szigetre a spanyol nemzeti kormányzat megbízottait.

Angol politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a tárgyalások nem Anglia közvetítésével indultak meg, azonban Anglia, mint semleges hatalom felajánlotta jószolgálatát a szemben álló feleknek. Az angol lapok értesülése szerint még a mai nap folyamán megtörténik a sziget átadása és Franco csapatai bevonulnak Minorcára.

Minorca a nemzetieké!

Burgosból jelentik: A Reuter jelentése szerint a nemzeti csapatok csütörtökön délelőtt partra szálltak Minorca szigetén. A partraszálló nemzeti katonák és a spanyol köztársasági milicisták között harc folyt le, amelyben a sziget népe — a nemzeti főhadiszállás jelentése szerint — a nemzeti csapatokat segítette. A rövid harc után a nemzeti katonák a szigetet elfoglalták.

sági milicisták között harc folyt le, amelyben a sziget népe — a nemzeti főhadiszállás jelentése szerint — a nemzeti csapatokat segítette. A rövid harc után a nemzeti katonák a szigetet elfoglalták.

Bérard francia szenátor tárgyalásainak eredményei

Páris. Napok óta irnak a lapok Berard francia szenátor, volt miniszter újáról, aki félhivatalos küldetésben Burgosban járt, ahonnan két nap előtt visszaérkezett. A Jour jelenti, hogy Berardnak a spanyol nemzeti kormánnyal sikerült rendezni a három elsőrendű fontosságú kérdést. A polgári és katonai menekültek sorsának ügyét, a spanyol köztársasági kormány részéről francia területre vitt spanyol nemzeti műkincsek és arany szállítmányok kérdését és végül a francia területre szállított köztársasági hadianyagok ügyét.

Az első kérdésben, Franco hajlandó a polgári menekülteket visszafogadni spanyol területre. Hajlandó Franco kormánya a köztársasági hadsereg katonáival szemben is engedékenységről tanuskodni, de el fogják járni mindazokkal a katonákkal és tisztekkel szemben, akik a polgárháború során közönséges büncselekményeket követtek el. A Franciaországban lévő állami kincsek spanyol nemzeti tulajdon képeznek és ezért mielőtt a körülmények lehetővé teszik, úgy Franciaország azokat az aranyrudákat és egyéb nemzeti kincseket visszaszállítja Spanyolországnak. Végül a köztársasági eredetű spanyol hadianyagot illetően Bérard úgy állapodott meg, hogy annak felében tartaná el a Franciaország területére menekült spanyol alattvalókat. Ha azonban a francia kormány

kiadásai felülmulnák a hadianyagok értékét úgy Páris a hivatalos spanyol kormánytól fogja kérni a többlet megtérítését. A burgosi megbeszélések során Bérard megnyugtató kijelentéseket kapott arra vonatkozólag, hogy a francia határ közelébe olasz csapatokat semmilyen körülmények között nem fognak engedni.

A Paris Soir hangsúlyozza, hogy a nemzeti spanyol kormány részéről Franciaország iránt jószándék nyilvánult meg. A lap úgy tudja, hogy Bérard főleg Jordano tábornokkal, a nemzetiek külügyminiszterével folytatott tanácskozásokat s teljesen megegyeztek azokban a kérdésekben, amelyek a kataloniai győzelemmel kapcsolatban felmerültek. A lap értesülése szerint rövidesen sor kerül Bérard újabb visszautazására és ezuttal Franco tábornokkal folytatja megbeszéléseit a kapcsolatok helyreállítása érdekében.

A Franco kormány megbízottja fehér zászlóval szállt partra Port Mahon kikötőjében, ahol a köztársaságiak vezetői fogadták és a következő feltételeket ajánlotta fel:

A nemzeti csapatok biztosítják a szigeten a legteljesebb személy és vagyonbiztonságot és szabadságot. Igéretet tesznek, hogy Minorca szigetét kizárólag spanyol csapatok szállják meg és ott egyetlen idegen katona sem fog partra szállni.

lalta a spanyol nemzeti megbízott tengeri szállítását. Hogy ezt a kereskedelmi gesztust megelőzőleg Chamberlain és Halifax lord Rómában jártak, továbbá, hogy odamenet egy pár órát elteázta a francia külügyminiszteriumban is, szinte fölöslegesnek látszik a „Devonshire” útjával valamelyes kapcsolatba hozni. Utóvégre Páris cimerében is szerepel egy hajó, — igaz ugyan, hogy valamivel régiebb típusu és még páncéltal sincs rajta, — de a mellészerkesztett mondat sem mond mást mint „küzdök, de nem éri baj”. Az angol világbirodalom tengeri politikája alaposan megtanulta ezt az elvet és igen

szépen tudja harmóniába hozni a „lassan haladni előre” gyakorlati életbölcességével. Így szerzi meg talán éppen ezekben a pillanatokban a nemzeti Spanyolország részére Anglia a Baleárok legfontosabb stratégiai pontját. Nyilván azért, mert így látja a saját jól felfogott érdekeinek megfelelőleg a legjobban vezetni új irányba a spanyol kérdésben vitt eddigi külpolitikáját. Hogy pedig ez a tény egyben egy külön olasz és külön francia tervezettség előtt teszi be a minorcai erődítmények kapuit, — ezen a „véletlenségen” a londoni adminisztráción diszkrétan csak mosolyogni tudnak. S nyilván van reá okuk. (J.)

Miaja tábornok fegyverletételéről tárgyal

Páris. A köztársasági csapatok kataloniai veresége után valószínűnek látszott az egész köztársasági front összeomlása. A párisi lapok az eshetőségeket tárgyalják és a spanyol helyzetről különféle érdekes jelentéseket közölnek. Így nyilvánvalóvá vált, hogy

Miaja tábornok Madrid védője az utóbbi napokban utlevelet kért a maga számára. Egyes lapok úgy tudják, hogy Miaja tábornok tárgyalásokat folytat Franco tábornokkal a további harcok beszüntetéséről. Ennek kapcsán a jobboldali francia lapok sürgetik, hogy rendezzék Páris és Burgos között a diplomáciai kapcsolatokat. Megállapítják ezek a lapok, hogy ma már Spanyolországnak egyetlen hivatalos kormánya van: Franco tábornok kormánya.

A francia-spanyol határról érkezett jelentések szerint Negrin köztársasági miniszterelnök kormányának több tagja és néhány magasrangú katonatiszt társaságában a határ közelében egy kis spanyol mezővárosban tartózkodik, amely alig néhány kilométernyire van a francia területektől.

Londoni jelentések szerint az angol lapok is beszámolnak arról, hogy Miaja tábornok béketárgyalásokat folytat Francoval azokról a békefeltételekről, amelyek mellett

a köztársasági csapatok letennék a fegyvert.

A Daily Mail úgy tudja, hogy ezek a tárgyalások csütörtökre virradó éjszaka kezdődtek. A Daily Mail úgy tudja, hogy angol és francia külpolitikai vezetők Francoék elismeréséről tovább tárgyalnak. A tárgyalásokról kiszivárgott hírek szerint Franco teljes győzelme után hamarosan visszaállítaná a királyságot és a trónra Juan herceget, a volt király második fiát ültetné.

Új spanyol-francia helyzet

A Völkischer Beobachter megemlékezik arról az angol és francia kísérletről, amely arra irányul, hogy a spanyol köztársaságiak javára eredményeket érjenek el. London és Páris — írja a lap — azért kíván eredményeket elérni, mert tisztában van Spanyolország politikai fontosságával a Földközi-tengeren. Páris és London azonban csalódní fognak, ha arra számítanak, hogy Franco tábornokhoz intézett néhány barátságos mondat elegendő ahhoz, hogy az angol-francia érdekeket megvédelmezzék, amelyek azonban nem egveztetetők össze a spanyol érdekekkel. Most, amikor ütött a spanyol nemzetiek végső győzelmének órája, késő van ahhoz, hogy bármiféle kombinációkat keresztülvigyenek.

A Times figyelmezteti olvasóit arra, hogy nincs szó Franco kormányának sürgős elismeréséről. Madridot még nem foglalták el annak dacára, hogy Franco nagyszámu idegen harcos segíti. A Daily Telegraph azt írja, hogy Londonban nem tartják valószínűnek, hogy Negrin visszatérése a valenciai frontra sokáig meghosszabbítaná a köztársaságiak ellenállását. A News Chronicle szerint az angol kormány Minorca szigetének átadását azért igyekszik megkönyviteni, hogy azt kizárólag spanyol csapatok szállják meg és ne olaszok, vagy németek, mert ez nem lenne kö-

zömbös sem a franciák, sem az angolok szempontjából.

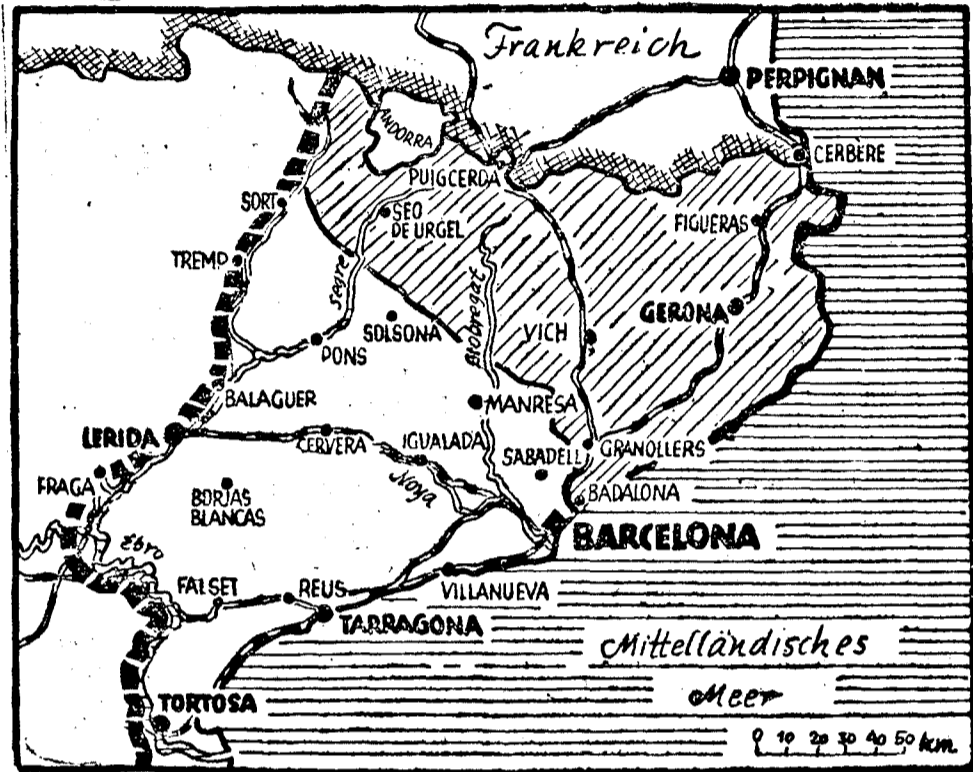
Megindult a román hajóforgalom Barcelona felé

Constanta. Az Alba Iulia és a Suceava nevű hajók rendszeres járatot folytattak Valenciába és Barcelonába, a polgárháború kitörése óta azonban ezeket a járatokat beszüntették. Most, hogy Kataloniában a rend helyreállott, a járatokat Barcelona felé ismét megindítják és a két hajó márciusban már felkeresi Barcelona kikötőjét.

Nyomára akadtak a Dohány-uccai bombamerénylőnek!

Budapestről jelentik: A Dohány-uccai merénylőt ügyében ma újabb bejelentés történt a rendőrségen. Egy köztisztviselő bejelentette, hogy háztartási alkalmazottjának fivére az éjszakát nála töltötte. Amikor erről reggel tudomást szerzett, felelősségre vonta a leányt, aki azt felelte, hogy fivére azért aludt nála, mert a rendőrség keresi őt a bombamerénylővel kapcsolatban. Mire a detektívek kimentek a tisztviselő sáshelyi villájába, az illető flatalember már eltűnt. Most erőlyesen keresi a rendőrség.

A katalániai háború vége

A ferdén sávozott területen egy hét alatt vonultak végig a francia határ felé a spanyol nemzeti csapatok Barcelonától Cerveráig és Soritól (lent balra) a francia határig, amelynek mentén a sűrűen bekockázott részen át menekültek a francia földre az utolsó köztársasági csapatok. Ma már ez a rész is végig a nemzetiek birtokába került.

Belgrádban tárgyal titokban

Boris bolgár király..?

Szófia. Bulgáriában nagy nyugtalanságot keltett, hogy a külföldön tartózkodó Boris bolgár király utjáról semmiféle hivatalos jelentést sem adtak ki. A bolgár közvélemény csak annyit tudott, hogy Boris király résztvett az olasz király leányának esküvőjén, de

további tartózkodásának helyéről semmit sem tudott.

Most szótiai jelentések arról számolnak be, hogy Boris bolgár király Olaszországból visszatérve ellátogatott Belgrádba is, ahol megbeszéléseket folytat Pál jugoszláv régensherceggel.

Szörnyű bosszú

Irtá: MAURICE RENARD

Gaétan La Herche kora hajnalban felkelt és emberei felébredésére várva rosszkedvűen rötta kastélya parkjának utjait. Mikor látta, hogy a cselédség is ébredszik, elment a hangárhoz és megvizsgálta repülőgépet. A mechanikus is csakhamar ott termett.

— Tölts meg a gépet teljesen benzinnel, — mondta Gaétan — délután elrepülök és valószínűleg csak holnap reggel jövök haza.

Ezzel visszatért a kastély felé. Féluton megállt. Autómotor zugását hallotta. Ki a csoda jön most a nyakára zavarni? Mire a terras feljárójához ért, már szembe jött vele nagynénje, Mme du Haulme. „Haulme néni! Vinné el az ördög!” — sziszegett Gaétan alig hallhatóan.

— Hadd öleljelek meg, fiacskám, — mondta a néni — Párisba készülök, nem is hittem, hogy itthon találak, hacsak nem készen arra, hogy magad is indulj. Persze te is ott leszel Armande Ruel Michoux esküvőjén? Hiszen tudod, ma lesz, a Madeleine templomban.

— Armande esküvője azzal a visszatérítő Corle herceggel? Hogy képezed, hogy elmenjek? Hiszen jól tudod, szerettem Armande-ot, de neki jobban tetszett az az undok ember, mert herceg. De figyelmeztettek, hogy pokolian fogok rajtuk bosszút állni. Egyébként magam is házasodni készülök. Füttyölök Armandera. Ismered Edith Secretont? Nos, hát őt fogom feleségül venni.

— Ó, hiszen az elragadó teremtés és nagyon gazdag is.

— Holnap odarepülök, ahová nyaralni mennék. Nagyan kérlek, tudakold meg Párisban, hol nyaralnak.

— Bizhatsz bennem, fiam, meg fogom tudni és megmondom neked. Csak arra kérlek, tégy le mindenféle ostoba bosszútervről Armande-dal szemben. Te csak gondoldj Edith Secretonra. Ez úgy is a legjobb bosszú.

— Bosszút fogok állni! — jelentette ki sötéten Gaétan. — Most pedig gyere és reggelizz meg. Kapsz remek csokoládét. Majd én nézlek. Nekem úgy sincs étvágyam.

Mikor du Haulmené menni készült, Gaétan még figyelmeztette:

— Mondom, én nem megyek el, de mondd mindenkinek az esküvőn, hogy kitűnően érzem magam.

Gaétan rendkívül ideges volt este hat óráig. „Ez az átkozott Godefroy benn hagy a vízben. Te, hetetlen vagyok, ha nem tudom meg legkésőbb kilenc óráig, hova mennek nászutra Armandeék. Ugy látszik, a pároska titkolni akarja, hova megy nászutra, gyanítottam...” — így dohogott, míg végre megérkezett a várva-várt sürgöny. Feltépte:

„Ponctois kastély. Nièvre, Clamecy közelében.” Ez volt benne.

Azonnal a könyvtárba ment és előszedte vezérkari térképeit. Hamarosan megtalálta rajta a kastélyt és gondosan áttanulmányozta a terepet. Jó étvágyal megvacsorázott, elszivott egy szivart és tíz óra tájban kiment a hangárhoz. A repülőgép minden rendben volt. Begyújtotta a motort és néhány perc múlva a levegőbe emelkedett. Nyílegyenesen a ponctois kastély felé tartott.

Mikor megállapította, hogy a helyszínre érkezett, keringeni kezdett a kastély fölött. Mint valami prédára leső saskeselyű, nagy köröket írt le a kastély fölött, hol mélyebbre, hol magasabba emelkedve. Olykor eltávolodott, mintha elmenne, azután újra visszajött, egyszer magasra emelkedett, elállított motorral siklott lefelé és csak a kastély fölött adott újra gázt, hogy csak úgy zengett fölé az egész vidék. Így keringett hűtlen szerelmének és újdonsült férjének lakóhelye fölött hosszú órákon keresztül. Néha olyan alacsonyra ereszkedett; hogy a gép kerekkel szinte surolták a kastély valamelyik tornyát, néha meg olyan magasra, hogy már csaknem elviselhető zümmögéssé halkult a motor zöreje. De csak azért, hogy azután annál türehtetlenebb legyen, mikor egészen alacsonyan keringett a kastély fölött. Nyugodt lehetett: a kastélyban ezen az éjszakán senki se hunyta le a szemét és mindenki kibujt a bőréből az idegesség-től.

Hajnalodott és a kastély udvarán egész tömeg bámulta a repülőgépet. Ekkor Gaétan egyszerűen érezte, hogy motorja kihagy. Csak annyit ideje volt, hogy kényszerleszállást hajtson végre a kastély előtt lévő réten. Az emberek a repülőgép felé rohantak és Gaétan a tömeg élén elképedve ismerte meg Secretont, Edit apját...

Nem vette feleségül Edith Secretont.

Az történt ugyanis, hogy a kérdéses Godefroy gyanút fogott és egyszerűen nem sürgönyözte meg Gaétannak, hova megy nászutra Armande, de a nagynéninek első dolga volt megsürgönyözni, hogy hol nyaralnak Edith Secretonék.

Február 12-én a Növédelmi Hivatal jótekonycélú teája a Bulevardul (Közponii) helyiségeiben

Egy flamand orvos miatt

lemondott a belga kormány

Brüsszel. Spaak kormánya ma délután lemondott. Martens flamand orvosnak az egyetem tagjává való megválasztása miatt támadt vitákkal kapcsolatban a kormány egybehívta a rendkívüli minisztertanácsot, amely után a kormány benyújtotta lemondását. Hivatalos nyilatkozatot tettek közzé, amely szerint a szabadelvű miniszterek közölték a minisztertanáccsal, hogy nem folytathatják munkájukat a kormányban, ha Martens nem mond le tag-

ságáról a flamand egészségügyi akadémián. A miniszterelnök azon a nézetten volt, hogy ez az állásfoglalás megakadályozza a kormány tevékenységének folytatását és ezért elhatározta, hogy az uralkodónak beadja a kormány lemondását.

A kormány lemondása után ismét Spaak lemondott miniszterelnököt bízták meg az államügyek továbbvitelével. A képviselőház felüggesztette ülését.

Megnehezíti az áttéréseket az erdélyi katolikus püspök legelső körlevele

Részletes előírás a hitvallásos iskolák községi segélyezéséről — Egyévi határidő a megtérőként jelentkező zsidók megkeresztelésére

Gyulafehérvárról jelentik: Most került a hívők köztudomására az a körlevél, melyet február 3-iki kelettel adott ki Márton Áron apostoli kormányzó, ki ezuttal először használta aláírásában az „episcopus electus” (választott püspök) elnevezést. A körlevél kiemelt jelentőségű részlete az, melyben a püspök arról intézkedik, vajjon az egyházközségek milyen gyakorlati eljárást kövessenek, hogy a polgári községek költségvetésében rendszeresített 14 százalékos iskolai segélyből a hitvallásos iskolák is részesedjenek.

Észerint az iskolák vezetői minél előbb jelentsek be a polgári községek előjárásaihoz, hogy az iskolával járó dologi kiadások (épület karbantartása, tisztogatása, fűtése, meszelése stb. költségei) összege mennyi. Együttal kérik e kiadásoknak a polgári községek költségvetésében való előirányzását a 14 százalékos iskolai segély keretei között. A helyi állami iskolaszék elnökéhez is hasonló tartalmu megbeszélés intézendő.

Amennyiben a polgári községi előjárás, vagy az állami iskolaszéki elnök elutasító határozatot hozna, az új közigazgatási törvény 159. illetve 160. szakasza szerint jogorvoslati eljárásnak van helye. A 159. szakasz szerint a költségvetési terv ellen, a 160. szakasz szerint a kész költségvetés ellen lehet felszólalással élni.

Ugy a segélyigénylő kérésre, mint a felszólalásokra mintát is közöl a nézetörlevél.

Együttal arról is intézkedik, hogy a polgári község iskolaszékébe az egyházközség képviselőjének hogyan biztosítsanak helyet. Ez azért fontos, mert a 14 százalékos iskolai segély tényleges szétosztását ez az iskolaszék végzi.

A püspöki körlevél másik kiemelt részlete az, mely a zsidók megkeresztelkedésére irányuló tömeges mozgalommal foglalkozik. A püspök szükségesnek látja, hogy bármely irányú káros túlzás elkerültesse e mozgalommal szemben. „Szabályul tartandó, — írja a körlevél, — hogy a megtérni kívánókat kivétel nélkül szeretettel fogadjuk, de a keresztesség szentségét csak akkor szolgáltsuk ki, ha a jelentkezők szándéka tisztaságáról pozitív meggyőződést szereztünk. Nem fogadjuk el azt az elvet, hogy majd az unokák igazi keresztények lesznek.”

Ennélfogva előzetesen alapos kioktatásban kell a jelentkezőt részesíteni. Nem elég egy néhány ima tudása, hanem a megtérni akaró egész szellemének átalakítása szükséges, a keresztény hitéletben való tényleges részvétel is lelki sajátosságává kell tennie. Az ilyen értelmű komoly és gyakorlati előkészítéshez egy év szükséges, ennek tele tanításra, másik fele gyakorlati nevelésre fordítandó. A megkereszteléshez még külön egyházmegyei hatósági előzetes engedély is kell s a lelkésznek a megkeresztelés után is külön gondnal kell örködni a hívek fölött.

Vége a „formaházasságnak” Magyarországon is

A zsidótörvény-javaslat jóváhagyott intézkedéssel — Nem lesz többé zsidóvallású köztisztviselő Magyarországon

Budapestről jelentik: A képviselőház együttes bizottsága tegnap folytatta a zsidójavaslat részletes tárgyalását és megszavazták a zsidóság közzogalmak korlátozását kimondó és az állampolgárságról intézkedő szakaszt még pedig eredeti szövegezésben, amely a következőképen hangzik:

— A honosítás, illetve visszahonosítás hatálytalanítása kiterjed a honosított illetve visszahonosított személynek vele együtt élő feleségére és kiskorú gyermekeire is, ha a határozat eltérően nem rendelkezik. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter felszólalásában helyesnek és kívánatosnak mondotta, hogy azoknak a zsidóknak állampolgársága, akik azt törvényesen szerezték meg, egyénekenkénti elbírálásban részesüljön. Felhatalmazást nyert a belügyminiszter, hogy hatálytalanítsa az olyan zsidók honosítását, akiket életviszonyaik nem utalnak arra, hogy az ország területén maradjanak. Különösen szükség van erre a rendelkezésre azért — mondotta az igazságügyminiszter — mert máris elterjedt az a szó, hogy főleg németországi állampolgárok,

akik ott zsidóságuk miatt kellemetlen helyzetbe kerültek, hirdetések útján férjet kerestek, hogy így magyar állampolgárságot biztosítsanak maguknak.

A zsidók törvényhozási választhatósága és választói jogosultsága tekintetében az új szövegezés szerint zsidó nem lehet választás alapján tagja a felsőháznak, kivéve a zsidó hitfelekezet képviselőit hivatottakat. A zsidóknak csak akkor van parlamenti és községi választójoguk és csak akkor választhatók be a képviselőházba, a megyei, városi és községi tanácsokba, ha a törvényben meghatározott egyéb előfeltételeken felül okiratokkal igazolják, hogy felmenőik 1867-től kezdve állandóan Magyarországon laktak. Zsidók mint virilisták nem lehetnek tagjai a községi képviselőtestületnek.

A bizottság egyhangulag elfogadta a törvényjavaslat 5-ik szakaszát, amely szerint zsidóvallású polgár Magyarországon köztisztviselő nem lehet.

A képviselőház egyesített bizottságai csüörtökön délelőtt folytatták a zsidójavaslat tárgyalását. A hatodik szakaszt, amely szerint a zsidók ne lehessenek közjegyzők, hites könyvvizsgálók, bírósági szakértők és szabaddalmi ügyvivők, azzal a módosítással fogadták el, hogy hites könyvvizsgálók 6 százalékos arányban lehetnek. Beállítottak egy új 7-ik szakaszt, amelynek értelmében Magyarországon a főiskolák első évfolyamára, a hittudományi kar kivételével zsidótanulók csak 6 százalékos arányban vehetők fel.

Az ülés további során új 8-ik szakaszt iktattak be, amelynek értelmében a társadalombiztosító intézet önkormányzati szervének választásánál csak olyan lajstrom fogadható el, amelynek a jelöltek között 6 százaléknál több zsidó nem szerepel. A 9-ik szakasz kimondja, hogy a színész és sajtókamarák vezetői között a zsidók szintén csak 6 százalékban foglalhatnak helyet.

Három gyűlést

rendez vasárnap Kolozsváron a Nemzeti Ujjászületés Frontjának magyar osztálya

Kolozsvárról jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Frontjának magyar osztálya Kolozsváron február 12-én délután három gyűlést rendez a belépés kérdésének megtárgyalására. Az első délután 4 órakor a Marechal Foch 115. szám alatt; a második 5 órakor a Romulus-uccai Gombos-féle vendéglőben, a harmadik 6 órakor a Maramures-ucca 46. szám alatt, a Kalandos Társaság kulturházában. Mindhárom gyűlésen megjelenik és előadást tart Szász Pál dr., a Nemzeti Ujjászületés Frontjának igazgatósági tagja. A gyűlésekre a város polgárságát a lapok útján hívják meg. — A gyűléseken a résztvevők számára belépési ívet bocsátanak rendelkezésre, hogy azokon a belépni szándékozók már a gyűlésen minden nehézség nélkül jelentkezessenek.

Aradmegye és a város népegészségügyi adatai

Legutóbb már megemlékeztünk dr. I. Buteanu egészségügyi vezérfelügyelő jelentéséről. Ennek a jelentésnek további részében az egészségügyi vezérfelügyelő a születési arányról számol be. Aradmegyében 1928-ban a születési arány 26.53 ezrelék volt, míg 1937-ben 20.68 ezrelékre esett vissza. Arad városában az 1933—1937. évek átlaga 14.6 ezrelék volt. Az utóbbi két évben ez az arány 16.2 ezrelékre emelkedett. A gyermekhalandóság Aradmegyében az 1928—1937. években 18.34 százalék volt, míg Aradon az 1933—1937. években 15 százalék. A természetes szaporulat Aradmegyében az 1928—1937. években 3.56 százalék volt (12.361 lélek), míg Arad városában szaporulat nem mutatkozott, ellenben a hiány 1933-ban 1.8 százalék, 1934-ben 1.3 százalék, 1935-ben 3.8 százalék, 1936-ban 2 százalék, 1937-ben 1 százalék, az átlag tehát 1.9 százalék.

Schuschnigg beteg

London. A Daily Telegraphnak jelentik Bécsből, hogy Schuschnigg egészségi állapota súlyosan megrendült és orvosai huzamos vidéki tartózkodást rendeltek számára.

URANIA premierzozgó TEL: 12-82
Látványos, izgalmas cirkuszfilm
HARRY PIEL
Allatok, Emberek, Szencziók!
AKTUALIS, METRO, HIRADO, 5, 7, 15, 21

Feltűnéstkelő bucurești-i jelentés több aradi román egyházi intézmény elhelyezéséről

Aradon óafolják a nagyjelentőségű egyházi intézmények elköltöztetésének közeli lehetőségét

A bucurești „Curentul” aradi jelentés alapján érdekes jelentést közöl arról, hogy itteni görög keleti egyházi körökben sok szó esik arról a mozgalomról, amelynek célja a legjelentősebb aradi egyházi intézmények elhelyezése. A cikk egyébként a következőket tartalmazza: „Jólétesült körökben nagyjelentőségű egyházi probléma szerepel napirenden. Olyan probléma, amelyet ha a helyi óhajokkal ellentétben valósítanak meg, nagymértékben csökkentik majd Arad presztizsét. Ez annál jelentősebb, mert Arad az utóbbi időben elvesztette elsőrendű fontosságú intézményeinek legtöbbjét, egyeseket egyszerűen megszüntettek, másokat az ország más részébe helyeztek el a volt politikai rezsim megbocsáthatatlan hibája következtében. Jelenleg arról beszélnek, hogy egyes nagy egyházi intézményeket helyeznek el Aradról. Nem tudjuk, — írja a Cu-

rentul, — mennyiben indokolt az aradiak nyugtalansága, kétségtelen azonban, hogy kitartóan beszélnek az illető intézmények megszüntetéséről, illetve Aradról való elhelyezésükről. A legrégebb és legerősebb aradi egyházi intézmények elhelyezéséről van szó. Idejében hangot adunk annak a nyugtalanságnak, amely az aradi románság körében uralkodik eme szomorú hírek miatt, amelyeknek nem szabad valósággá válniuk.”

Aradon érdeklődtünk a Curentul cikkében foglaltak időszerűségét illetően és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a célzás, amely kétségtelenül a görög keleti püspökség és papnövélde elhelyezésére vonatkozik, legalább is korai és befejezett ténvekről. — amint azt különben a cikkíró is megemlíti, — egyelőre nincsen szó.

Szlovén nemzetiségű volt Csang-Kai-Tschek őse...?

Egy évszázados öreg szlovéniai kolostorból indult el Kinába, az Irást prédikálni és téríteni a pogányokat Tschakajcschek Ferenc, aki a messze Keleten kereken háromszáz évvel ezelőtt kilépett a jezsuiták rendjéből, feleségül vette egy mandarin leányát és megalapítója lett a Csang-Kai-Tschek családnak. Tőle származik Kína legendás vezére.

Egy szlovén tudós szenzációs megállapításai

Ljubljana. A Balkán legnagyobb hírszolgálati ügynöksége, a belgrádi Istok.Press szenzációs híradást röpit világra a napokban. E híradásban nincs kevesebbről szó, mint arról, hogy Csang-Kai-Csek marsall, aki legfőbb vezetője a kínaiak mostani küzdelmeinek, voltaképpen európai őstől származik. E híradás komoly és kétségbe nem vonható okmányok alapján készült. Ezek szerint a kínai marsall egy szlovéniai egyszerű parasztcsaládból származik.

Egy ismert szlovén tudós, aki évek óta a Szlovéniában gyakrabban előforduló családnevek eredetét kutatja, állapította meg azt, amiről most az Istok.Press tudósítása beszámol. Ez a tudós mindenképp azt szögezi le, hogy amíg a még kevésbé előkelő kínai családok is sok száz, néha több ezer évre visszamenőleg tudják levezetni családfájukat, addig Csang-Kai-Csek marsall családfája mindössze háromszáz esztendő. Ezenkívül — ez köztudomású a kínai hősről — Csang-Kai-Csek, mint családjának tagjai általában sokkal magasabb termetű férfiak, mint a kínaiak. Mindezek a körülmények egymagukban természetesen nem jelentenek még bizonyítékokat, azonban — alátámasztják azokat a megállapításokat, amikről most beszámolhatok.

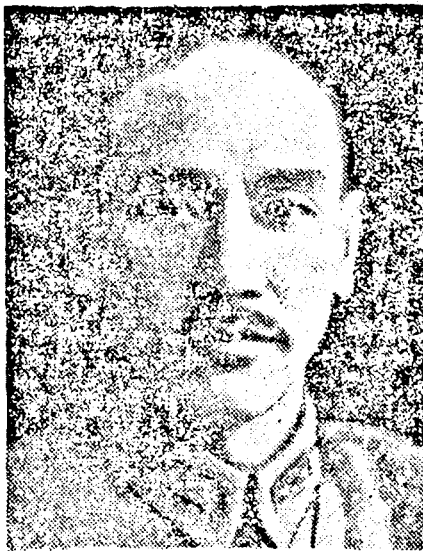
E megállapítások szerint:

A „csek” végű családnevek általában csak Szlovéniában fordulnak elő. Gyakoriak itt a Goricek, Leszkocsek, Gajcsék nevű familiák és Szlovéniában még ma is találni családokat, akiknek „Csakajcsék” a nevük. Az a szlovén tudós, aki hazája családjainak történetével a leglekiismeretesen foglalkozik, kutatásai során szenzációs megállapításra jutott. Eszerint a Cillitől alig kétórnyira fekvő ősrégi Nazareth-i kolostor krónikája feljegyzéseket tartalmaz egy Csangkeicsék nevű barát életéről.

E krónika szerint az Ur 1610. évében Csakajcsék Ferenc és Mária elsőszülött fia a ferencsek rendjébe lépett. Itt Pater Franciskanus” nevet kapta. A fiatal ember már a rendbe való belépése előtt kalandos életet élt és különösen a távol Kelet misztikumát fogta meg a lelkét. Rendjének beleegyezésével arra vállalkozott, hogy Kinába megy és ott térítőmunkába kezd. Minthogy azonban erre mint ferencrendi szerzetesnek nem lett volna alkalma, ugyancsak a rend beleegyezésével belépett a jezsuiták rendjébe, ahol a rendalapító Loyolai Szent Ignác után maga is „Pater Ignatius” nevet kapta. A nazarethi klastrom krónikája szerint Pater Ignatius 1620-ban odahaza járt, elbucszott családjától és ugyanebben az évben elindult Kína felé, hogy Krisztus hitére térítse a pogányokat.

Csodálatosképpen egyszólván évről-évre be-

számolnak Pater Ignatius sorsáról a ferencsek rendjének annalesai. Eleinte azt írják róla, hogy hivatását nagy lelkiismeretességgel és szerzeteshez méltó lelki erővel végezte. Egyre több és több kínait térített meg. Aztán — néhány éven kevesztül nem szólnak róla a Sann völgyében esődesen meghuzódó öreg kolostor pergamenre írt és vastag disznóbőrbe kötött évkönyvei. Pater Ignatius eltűnt a rend szeme elől.

CSANG-KAI-TSCHEK

Körülbelül 1639-ben, tehát kereken háromszáz évvel ezelőtt szerepel neve újra az évkönyvekben. Itt már szomorúan írja az egykori krónikás:

Pater Ignatius lelkét megfogta a sátán. Csakajcsék Ferenc és Mária elsőszülött fia, előbb Pater Franciskus, majd mint jezsuita Pater Ignatius nemcsak kilépett a jezsuiták rendjéből, hanem elhagyta az üdvözítő hitét is. Konfucius követőinek sorába lépett. Arról is tud a krónika, hogy Pater Ignatius megházasodott: feleségül vette az egyik legelőkelőbb kínai család leányát, felesége apja mandarin volt és szoros kapcsolatban állott a mennyei birodalom császári családjával...

A feljegyzések itt véget érnek. Pater Ignatiusról többé nem esik szó a nazarethi öreg kolostor krónikás könyveiben...

A szlovén tudós, aki ezeket az adatokat napvilágra hozta, kutatásait most kínai források alapján szeretné kiegészíteni és bebizonyítani, hogy Csang-Kai-Csek, a legendás nevű kínai marsall a szlovéniai Csakajcsék-családból származik és egyik őse valóban a nazarethi kolostorból került a messze Kinába.

MAGYARNAK

VALLOD MAGAD?

JELENTKEZZ A FRONT MAGYAR ALTAGOZATÁBA!

Benes Newyorkba érkezett

Newyork. (Rador.) Benes Eduard csüörtökön Newyorkba érkezett. La Guardia polgármester fogadást rendezett a volt csehszlovák köztársasági elnök tiszteletére.

Beiktatták Ion Dragu új sajtó-igazgatót a propagandaügyi minisztériumban

Bucurestiből jelentik: A propagandaügyi minisztériumban ma történt meg Ion Dragu sajtóügyi igazgató beiktatása. Az ünnepségen Titeanu alminiszter is megjelent, jelen volt továbbá a bel- és külföldi laptudósítók teljes kara. A bevezető beszédet Titeanu miniszter mondta, aki többek között rámutatott arra, hogy Ion Dragu személyében régi és értékes munkatársat kapott.

Az új sajtóigazgató válaszában megköszönte az alminiszter melegszerű üdvözlő szavait és azt a bizalmat, amely kinevezése révén iránta megnyilvánult. Ion Dragu ezután arról beszélt, hogy hasznos munkát csak úgy lehet kifejtetni, ha mindenki becsülettel és fegyelmekkel végzi a rábízott feladatokat. Ezután a következő szavakkal fordult a román és a külföldi újságírókhoz:

— Kedves testvéreim, csak annyit mondhatok, hogy itt is az Önök megbízottja leszek. Ez a ház az Önök háza is, Önök viszont, külföldi laptudósító urak, mindig nyitott ajtóval találunk nálam. Várom Önöket.

Az új sajtóigazgató beszédét a jelen voltak nagy tetszéssel fogadták.

Ion Dragu szemelve egyébként jól ismert a román közéletben. Huzamosabb ideig athéni és ankarai sajtóattasé volt, majd éveken keresztül a propagandaügyi minisztérium sajtóigazgatói állását töltötte be.

Ujra-tárgyalják Aradon Serte Petru bűnügyét

Az aradi bünyügyi hatóságok éveken ezelőtt vizsgálatot indítottak Serte Petru egykori törvényszéki tisztviselő ellen, aki ellen a gvanu merült fel, hogy letéti jegyeket hamisított s ilyen módon nagy összeggel károsította meg az államot. Serte Petru a vizsgálat folyama alatt elhunyt, de a vizsgálatot kiterjesztették feleségére és az aradi törvényszék bűnösségét is mondotta ki Serte Petrunét bűnösségéért miatt és két évi fogházra ítélte, ugyanakkor kötelezte 400 ezer lej megtérítésére. A tábla a büntetést hat havi fogházra szállította le és a pénzbüntetést 70 ezer lejre. A semmitőszékhez most került az ügy és Gherman Dante védő hivatkozott bizonyos formahibákra. A semmitőszék elfogadta a védő érvelését és elrendelte az egésznek újból való letárgyalását. Az érdekes ügyet az aradi törvényszék fogja tárgyalni a közeli jövőben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Négy milliárdos aktívával zárult Románia multévi kereskedelmi mérlege

Bujoiu nemzetgazdasági miniszter átvette hivatalát

Bucurestiből jelentik: Az új miniszterek beiktatása jó alkalom a kormány multévi munkájának áttekintésére. Erdemes ez a munka a méltatásra, mert a kormány a legtöbb esetben igen kedvezőtlen körülmények között érte el a legjobb eredményeket.

A legbeszedesebb eredmény az elmúlt év most közzétett külkereskedelmi mérlege, amely a kormány új alapokra helyezett kereskedelmi politikájának eredményeképpen négy milliárd leies aktív-egyenleggel zárul. A kereskedelmi életnek pedig az elmúlt évben súlyos nehézségekkel kellett megküzdenie. Mint a mérleg részletezéséből kitűnik, az első évnegyed még hatalmas passzívával zárult. Mi volt ennek az oka? A behozatal ellenőrzésének teljes hiánya, a külkereskedelem egyensúlyának hiánya, a kiviteli árak olyan alakulása, amelyek mellett a nemzetközi piacokon más országok termelőivel nem állhattuk a versenyt. Az új kormány azonban felelősségének teljes tudatában, rendszeres szervező munkával szerencsés külkereskedelmi egyezményekkel megtalálta a válságból kivezető utat s az ország

külkereskedelmének helyzete ma teljesen kilégítő.

Mitita Constantinescu úr, a nemzeti gazdasági minisztérium élén nemcsak külkereskedelmünket szervezte újjá, hanem más téren is kedvező eredményeket ért el. Új alapokra helyezte a petroleumgazdálkodást, megszervezte a foglalkozási ágak védelmét s törvények egész sorával új lendületet adott gazdasági életünknek. Mitita Constantinescunak pénzügyminiszterre való kinevezésével a nemzeti gazdasági minisztérium élére most új ember kerül.

Bujoiu Ion mérnök, az új nemzeti gazdasági miniszter régi, kipróbált szakember, aki számtalan esetben bizonyosságát adta már annak, hogy nála alkalmasabb ember aligha kerülhetett volna a nemzeti gazdasági minisztérium élére. Hivatalának átvételkor mondott beszédében körvonalazta munkatervét. Bejelentette, hogy meg fogja teremteni a román kisipart és kiskereskedelmet, rendezi a munkásság helyzetét, de ugyanakkor becsületeselelftételeket teremt a kisebbségi iparosok és kereskedők számára is.

Ujabb kötelezettségek a lisztkereskedők számára

A kicsinybeni eladásokat is nyilván kell tartani és azokról is szállítási igazolványt kell kérni

A pénzügyminisztérium a „buzaértékesítési rendelet-törvény” intézkedéseinek hatályosabb végrehajtása érdekében rendeletet adott ki, melyben a liszt szállítást szabályozza. A rendelet fontosabb intézkedései a következők:

1. A nagykereskedők által eladott liszt szállítványokhoz szállítási igazolványokat és számlákat kell csatolni. A szállítási igazolványokat az illetékes adóhivatal hűsítja ki. Ez az igazolvány a következőket tartalmazza: A cég neve, a le szállított mennyiség, az árú elnevezése, rendelkezési helye, a szállítás napja és órája betűkkel és nem számokkal írva, annak a szabadforgalmi kártyájának száma, amellyel a liszt a raktárba érkezett és a zsákra ragasztott piros cédulák száma. A számlákat a cég törzslappal ellátott könyvből köteles kiadni. Ezt a könyvet a kivetési pénzügyigazgatóság láttamozza. A vonatkozó számlákban ugyanazokat az adatokat kell feltüntetni, mint a szállítási igazolványban.

2. A kicsinyben eladott liszt mennyiségekhez

csak bonokat kell csatolni. A bonokat a kereskedő törzslappal ellátott könyvecskéből kell kiállítani és ezeket a könyvecskéket is láttamoztatni kell a pénzügyigazgatóságon. A napközben történt kicsinybeni eladásokról a kereskedőnek este összesített számlát kell kiállítania.

3. Egyben kötelezték az adóhivatalokat, hogy minden liszt nagykereskedő-cég számára külön oldalt nyissanak, amelynek „tartozik” rovatába a raktárba érkezett összes liszt mennyiségeket vezetik be, míg a „követel” rovatába a cég által eladott liszt mennyiségeket tüntetik fel. Az adóhivatalokat figyelmeztették, hogy szállítási igazolványokat csak annak a mennyiségnek keretéig adhatnak ki, amely ténylegesen a kérvényező kereskedő raktárában van. A pénzügyigazgatóságon vezetett könyvbe a kicsinybeni eladásokat is be kell vezetni. A kicsinybeni eladók naponta szállítási igazolványt kell kérjenek az előző nap kicsinyben eladott liszt mennyiségről az előző este általuk kiállított számla alapján. Ezeket a szállítási igazolványokat meg kell őrizni.

Április 28-án nyílik meg ismét a Budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentik: A magyar gazdasági életben most már mintegy fél év óta érdekes átalakulás megy végbe. A kormány beruházási terve és gyors egymásutánban hozott szociális törvényei folytán széles új néprétegek kapcsolódtak be a fogyasztók körébe, minek hatása azután az, hogy Magyarországon ma már nemcsak a beruházási iparok, hanem a fogyasztási cikkek előállítására üzemek is hónapok óta lényegesen fokozott lendülettel dolgoznak. Jellemző, hogy például a vasiparban egy fél év alatt több mint tízezer fővel emelkedett a foglalkoztatott munkások száma. De hasonló helyzetet találunk az egyébként világszerte inkább pangó textiltermelésben, a bőr- és faiparban s végig a különböző fogyasztási cikkek előállítására üzemek körében is.

Természetes, hogy ez a lendületes munka éreztetni fogja hatását az ezúttal április 28-tól május 8-ig rendezendő Budapesti Nemzetközi Vásár sikerében és üzleti forgalmában is. Maig a helyzet az, hogy a jelentkező cégek száma máris közel jár az ezerhez, a cégek hellygénye pedig oly nagy, hogy a vásár újból bővíteni lesz kénytelen eddigi területét.

Nemzetközi vonatkozásban is kedvező kép

alakult ki a vásár folyamathoz lévő rendezése során. Eddig kilenc állammal folynak igen komoly tárgyalások, úgyhogy a vásáron a külföldi pavilonok egész sorával fogunk találkozni. Csak természetesen, hogy a rendezőség már hónapokkal ezelőtt megtette a szükséges lépéseket a vásár nemzetközi látogatásának biztosítására. Messzemenő utazási kedvezmények, vizummentesség, a látogatóknak Budapesten nyújtandó százelees szórakozási, ellátási és bevásárlási kedvezmény olcsóvá fogják tenni Budapestnek a vásár ideje alatt való felkeresését.

Budapest az idén egyébként is arra törekszik, hogy főképpen az olcsóságával szerezzen magának barátokat. A szállodaipar körében most indultak meg a tárgyalások, amelynek során a hatóságok azt kívánják elérni, hogy a budapesti szállodai és éttermi árak különleges ajánlatokkal lépjenek meg a Budapestre érkező vásárlatókat.

= A nemzetgazdasági minisztérium vezetői látogatást tettek a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnél. Bujoiu nemzetgazdasági miniszter és Jinga Victor alminiszter látogatást tettek a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnél és érintkezésbe léptek ennek vezető tisztségviselőivel az időszaki kérdések megbeszélése végett.

Milyen adóbírságokat hagyhatnak jóvá a pénzügyigazgatóságok?

A pénzügyminisztériumból rendelet érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, melyben a minisztérium közli, hogy február 10-től, tehát péntektől kezdve a kincstári eljárás egységesítéséről szóló törvény 12. szakaszának alkalmazása során a kivetési pénzügyigazgatóságok csakis a következő keretekben és feltételek között hagyhatnak jóvá kihágási jegyzőkönyveket:

1. Forgalmi adó kihágásról szóló jegyzőkönyvek esetében: a) Ha az adó és a bírság összege nem haladja meg az 50 ezer leit. b) Ha csak a bírság összege nem haladja meg a 20 ezer leit.

2. A bélyegtörvény elleni kihágásokról felvett jegyzőkönyvek esetében: A. Bélyegilleték. a) Ha az illeték és a bírság összege nem haladja meg az 50 ezer leit. b) Ha a bírság összege nem haladja meg a 20 ezer leit. B. Az örökösödési illetékek esetében érvényben marad a 483.818—939. számú körrendelet. a) Ha az illeték és a bírság összege a 100 ezer leit nem haladja meg, azzal a feltétellel, hogy a bruttó örökösödési aktívum kevesebb, mint egymillió leit.

3. Az automobil adóról szóló törvény elleni kihágások esetében a pénzügyigazgatóság azokat a kihágási jegyzőkönyveket hagyhatja jóvá, amelyeknél az illeték és a bírság nem nagyobb, mint 100 ezer leit.

4. A látványossági adóról szóló törvény elleni kihágások esetében a pénzügyigazgatóság azokat a kihágási jegyzőkönyveket hagyhatja jóvá, amelyeknél a fix és az aránylagos büntetés 50 ezer leitől kevesebb.

Igy tehát mindazokat a kihágási jegyzőkönyveket, amelyeknél az illeték és a bírság a fenti összegeket meghaladja, jóváhagyás végett a minisztériumba kell küldeni.

Uj utak készülnek

Szászsebes és Arad, Temesvár—Arad és Kolozsvár—Halmi között

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap hétfői száma közli az uttörvény módosítására készült rendelet-törvényt, amely azonnal életbelépett. Az uttörvény módosításával a kormány meg akarja gyorsítani az utépítési tervek megvalósítását. A kormány ezzel kapcsolatban sürgősen meg akarja építtetni a következő erdélyi és bánáti utakat: Szászsebes—Déva—Arad, Temesvár—Arad, Kolozsvár—Szatmár—Halmi. A költségekre megfelelő összegeket iránvoztak elő a készülő új költségvetésben.

A lipcsei szörmevásár „átköltözött” Londonba

Londonból jelentik: Az angol rádió jelentése szerint az angol földművelésügyi miniszter az alsóházban kijelentette, hogy a zsidók angliai beszivárgása az angol gazdasági életnek csak hasznára van, mert az általuk hozott tőke olyan investíciókba és vállalkozásokba kezd, amelyek az angol munkanélküliséget enyhítik. Jelentette ezután a földművelésügyi miniszter, hogy a világhírű lipcsei szörmevásár székhelye ma már voltaképpen London, mert a németországi helyzet folytán a lengyel és német szörmekereskedők Lipcse helyett Londonban adnak egymásnak találkozót.

= Erdészeti hivatalt létesített a német kormány. Berlini jelentés szerint a német kormány birodalmi erdészeti hivatalt létesített, amelynek vezetésével Alpers államtitkárt bízta meg. A hivatalnak az a feladata, hogy a fa racionális felhasználását szervezze meg, s ha ugyanis egyike a legfontosabb nyersanyagoknak számos pótlánygyártására használható fel.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Milyen gyarmatokat követelnek vissza a németek?

Bucurestiből jelentik: Az Unversul vasárnapján számában Axente Sever Banciu tollából érdekes kimutatás jelent meg azokról a gyarmatokról, melyeket Németország visszakövetel. A kimutatás szerint Németország volt jelentős gyarmatai ezek: Német-Keletafrika, a mit 1885-ben foglaltak el, egymillió négyzetkilométernyi terület, hét és fél millió lakossal, fővárosa Salem. Kamerun 1884-iki foglalás 800 ezer négyzet kilométer két és fél millió lakossal. Kamerun fővárossal. Togo, 1884-iki foglalás 85 ezer négyzetkilométer terület, egy millió lakossal. Német-Dél nyugat Afrika 835 ezer négyzetkilométer 105 ezer lakos. Német Új Guinea 240 ezer négyzetkilométer 600.000 lakos. Marian, Karolina, Marsal szigetek félszázezer lakossal és Kleutsou kétszázezer lakossal. Tsingtau fővárossal. (Jelenleg Japánhoz tartozik.)

A versaillesi békeszerződés értelmében ma ezek a volt német gyarmatok a következőképpen oszlanak meg: Angliáé: Német Keletafrika, Német Dél nyugat Afrika, Új Guinea, Samos és a Salamon szigetek és Togo egy harmadrésze. Franciaországé: Kamerun és Togo kétharmadrésze. Belgiumé: Nyugatafrika egyrésze. Japáné: a Marian, Karolina és Marsal sziget.

A Pázmány Társaság ünnepi közgyűlése

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség Pázmány Társasága február 11-én, szombaton délután 6 órakor a piarista főgimnázium Jósika-termeiben Márton Áron püspök felszentelése alkalmából díszközgyűlést tart, a következő értékes műsorról:

1. Monteverdi—Kerényi: Ünnepi ének. Éneklő a Marianum-liceum énekkara. 2. Elnöki megnyitó. Mondja: Pakocs Károly pápai kamarás, szatmári kanonok, a Pázmány Társaság elnöke. 3. Verseiből előad: Kiss Jenő, a Pázmány Társaság rendes tagja. 4. Erdély székely püspökei. Felolvassa: dr. Biró Vencel, a piarista rend tartományfőnöke, a Pázmány Társaság rendes tagja. 5. „Laudes Siculorum.” Versek. Előadják: dr. Eröss Alfréd, a Pázmány Társaság rendes tagja. 6. Zárószó. Mondja: Gvárfás Elemér, az Erdélyi Egyházmegyei Tanács világi elnöke, a Pázmány Társaság alelnöke. 7. Koudela: Christus Vincit! Pápai himnusz, éneklő a Marianum-liceum énekkara.

ELJÖTT A PILLANAT, HOGY MILLIOMOS LEGYEN

Az egész ország izgalommal várja az ÁLLAMI SORSJÁTEK IV. osztályának február 15-iki húzását:

EGYETLEN NAPON

279.608.000 leit

osztanak szét, akkora összeget, amely bárki legmerészebb álmát is meghaladja.

NE FELEJTSE EL

SORSJEGYÉT

MEGUJITANI!

IV. OSZTÁLY — A MILLIOMOSOK OSZTÁLYA

SPORT KÖZLÖNY

Fontos tárgysorozat a labdarugó-szövetség február 19-iki közgyűlésén

Megjelent a hivatalos közlönyben a közgyűlés napirendje

Mint ismeretes, az FRFA közgyűlésére február 19-én reggel 9 órakor kerül sor és a tegnapi Rombol, a szövetség hivatalos közlönye már meg is állapította a labdarugó szövetség közgyűlésének napirendjét. Ez a következő:

1. A megjelent egyesületek és képviselők neveinek összeírása.
2. Megállapítják a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítőit.
3. Az 1938. február 17-iki közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és jóváhagyása.
4. Az 1937—38. évi tevékenység megvitatása és az adminisztratív felmentvény megadása.
5. Az ellenőrök jelentései és az 1937—38. évi mérleg jóváhagyása.
6. Az 1937—38. évi anyagi évvel kapcsolatos felmentvény megadása.
7. Az 1938—39. évi költségvetés jóváhagyása.
8. Az FRFA szabályzatából négy paragrafus megváltoztatása.
9. A Comitul Federal öt tagjának és három póttagjának megválasztása.
10. Három ellenőr és két pótellenőr megválasztása.
11. A szövetség két kiküldöttjének megválasztása az UFSR közgyűlésére.

Abban az esetben amennyiben a február 19-ére egybehívott közgyűlés nem volna határozatképes, akkor a közgyűlést a szabályzatok értelmében február 20-ára halasztják el.

A közgyűlésen az egyesületek vagy elnökeik útján, vagy pedig ugyancsak írásbeli megbízatással rendelkező más vezetőségi tagjuk útján képviseltetik magukat. Ez az A) és B) ligás egyesületekre vonatkozó, míg a disztrikt egyesületek vagy elnökeik, vagy vezetőségük valamely tagja, vagy ennek hiányában az illető disztriktelnök, vagy disztrikttag, esetleg az illető liga elnöke által képviseltetik magukat. Természetes, hogy a közgyűlésen kizárólag azok az egyesületek bírnak szavazati joggal, amelyek a szövetséggel szemben tartozásban nincsenek.

O Az Infrătirea rendezésében január 29. és február 5-én az AAC versenypályáján lebonyolított egyesületek közötti tekeversenyben az AAC távollétében, városunk második legjobb csapata, a Prietenii (Barátok) csapata győzött biztos fölényvel a Tricolor és a rendező Infrătirea csapatai felett. A verseny számszerű eredménye a következő: 1. Prietenii csapata 579 fával 2. Tricolor csapata 530 fa. 3. Infrătirea 528 fa. A második helyért folyó küzdelemben az utolsó Tricolor győzött.

Gloria—CAO és SGA—Fertuna a Gloria-pályán

A vasárnapi Gloria—CAO mérkőzés előtt, amely fél 4 órai kezdettel kerül lebonyolításra, délután 2 órai kezdettel az SGA és a Fortuna csapatai játszanak előmérkőzést és ez a meccs is nagy érdeklődésre tart számot. A Gloria a CAO ellen egyébként a következő összetételben áll ki: Theimer (Schneider)—Varjassy, Volentir—Siclován, Mikóczy, Micola—Fritz, Marienuț, Codrean, Hencgar, Mercea. Általános tartalék: Ragner II., aki a második félidőben vagy a csatársorban, vagy pedig a fedezetsorban szóhoz jut.

Kanada négy góllal győzte le Angliát

Zürich. A jégkorong világbajnokság középdöntőjének további mérkőzésein Kanada nagy fölényűvel győzte le Angliát, míg Svájc ugyanolyan gólaránnyal Lengyelország ellen diadalmaskodott. Az eredmények:

Zürich: Kanada—Anglia 4:0 (0:0, 0:0, 4:0)

Az I. csoport állása az első nap után:

1. Kanada	1	1	—	4:—2
2. Németország	1	—	1:—1	1
3. Csehszlovákia	1	—	1:—1	1
4. Anglia	1	—	1:—4	—

Bázel: Svájc—Lengyelország 4:0.

A II. csoport állása az első nap után:

1. Svájc	1	1	—	4:—2
2. USA	1	1	—	3:—2
3. Magyarország	1	—	—	3:—
4. Lengyelország	1	—	—	4:—

O Batrin Dani megsérült. Az AMEFA szerdai edzésén Batrin, a piros-feketék népszerű balszélsője kellemetlen váll-sérülést szenvedett. Batrin egy magas labdára ugrott és közben oly szerencsétlenül esett a vállára, hogy nem tudta folytatni a játékot. Csütörtökön a Theraia sanatóriumban megvizsgálták Batrin sérült vállát, de még nem sikerült megállapítani hogy a sérülés milyen természetű. Annál bizonyos csupán, hogy Batrin nem vehet részt az AMEFA vasárnapi nagyváradai mérkőzésén.

O Május 10.: Ferencváros—Victoria mérkőzés Kolozsvárt! A kolozsvári egyesület a legkomolyabb tárgyalásokban áll a budapesti csapattal és valószínűleg

meg is egyeznek a fenti időpontra. Áprilisban pedig a zágrábi HASK játszik Kolozsvárt.

O Az asztalitenisz válogatott csapat tudvalevően részt vesz a kairói ping-pong világ bajnoki tornán. A szövetségben a bajnoki verseny alapján összeállították a válogatót, amely a következő: Erős, Vladone, Naumescu, Sighisoreanu és Giurgiu II., valamint Angelica Adelstein és Kolozsváry.

O Bajnoki mérkőzések napjain szabadságot kaptak a katonai előképzés labdarugók, illetve nem kell gyakorolnia mennök. Gabriel Marinescu tábornok, a labdarugó szövetség új elnöke közbenjárására adták ki ezt a rendelkezést.

72 éves férfi — 24 éves feleség

Féltékenységből öngyilkosságot követett el egy nyugalmazott ezredes és hüllen feleségére hagyta minden vagyonát

Nagyszebenből jelentik: Megdöbbenő öngyilkosság történt tegnap éjszaka Nagyszebenben. Carol Divizari nyugalmazott ezredes, a város szívében fekvő villájában öngyilkosságot követett el és meghalt. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a 72 éves férfi, alig pár hónappal ezelőtt vett feleségül egy 24 éves gyönyörű szép leányt. A „fiatal pár“ hetekig boldog életét élte, az utóbbi napokban azonban a nyugalmazott ezredes rájött arra, hogy a felesége hüllenül megcsalja. Az idős ember nem bírta túlélni csalódását és öngyilkosságot követett el. Carol Divizari bucsulevelet is intézett feleségéhez, amely a következőképpen hangzik:

„Drága feleségem!

Ésrevettem, hogy a tekinteted másfelé irányul és már nem szeretsz úgy, mint kezdetben. Inkább meghalok, minthogy más karjaiban lássalak. Azt a huszezer leit, amit a zse-

bemben találtok, kérlek, hogy a temetésemre fordítsad. Rád azt az aranyat hagyom, amit a kályha alatt találhattok meg, melyből boldogan élheted le életed hátralevő részét azzal, akit szeretsz.

Nem haragszom természetesen. A különbség, ami minket elválaszt, oly nagy, hogy nem is kívánhattam, hogy hűséges légy. Mindazonáltal sokkal jobban szeretlek, hogy sem tudni tudjam élni a tőled való elszakadást. Sok szerencsét és boldogságot kívánok életedre.”

A nyugalmazott ezredes levelében megjelölt helyen valóban egymillió leit értékben felüli aranyat találtak és ugyancsak megtalálták a huszezer leit temetési költséget is az öngyilkos zsebében.

Az öngyilkosság mély megrendülést keltett a városban, ahol a magasrangú nyugalmazott tisztet jól ismerték és becsülték.

Öt halálos csók rejtélyét kutatja az angol rendőrség

Londonból jelentik: Az angol rendőrség megmagyarázhatatlan és úgy látszik felderíthetetlen rejtélyt próbál tisztázni.

Néhány nap előtt Westmoreland grófság egyik kis városkájában, Kendalban titokzatos körülmények között meghalt a 18 éves Margaret Duckett. A szép fiatal lány előzőleg egy mulatságon vett részt, amelyen kitűnően szórakozott. A mulatság végén nem ment haza szülei lakására, hanem úgy, ahogy azt előre megbeszélték, nővérénél maradt éjszakára, mert ő sokkal közelebb lakott.

A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos haláleset ügyében. Margaret Duckett holttestét felboncolták, de az orvosok semmiképpen sem tudták megállapítani a halál okát. A boncolás alapján csak annyit tudtak mondani, hogy a halál közvetlen oka szívbénulás volt.

A londoni Scotland Yard egyik legügyesebb detektívfelügyelőjét küldte le a rejtélyes haláleset felderítésére. A felügyelő azzal kezdte munkáját, hogy sorra vette mindazokat, a kik Margaret Duckettel egyetlen szót is váltottak a tragédiát megelőző estén.

A tanú kihallgatások során az a fiatal ember, aki már hosszabb idő óta udvarolt a szép fiatal leánynak, elmondotta, hogy bucsuzáskor egyetlen csókot váltott Margarettal.

A detektívfelügyelő felkapta a fejét. Két év előtt véletlenül éppen ő folytatott nyomozást négy másik fiatal leány halála ügyében, akikről a nyomozás annakidején megállapította, hogy

haláluk előtt néhány órával szintén megcsókolták őket.

„Egy csókba még nem halt bele senki”, mondja az angol közmondás, de a detektívfelügyelőnek más a véleménye. Ugy látszik, a csók mégis lehet veszélyes, mert szinte hihetetlen volna feltételezni, hogy

egymásután öt ilyen véletlen eset találkozzék össze. Az áldozatok kivétel nélkül fiatal, erős, egészséges fiatal leányok voltak.

akiknél a boncolás ép úgy nem tudta megállapítani a halál okát, mint a szerencsétlen Margaret Duckettnál.

A detektívfelügyelő most már igyekezett összefüggést keresni a „csókhalál” között. Újból kihallgatta nemcsak Margaret Duckett udvarlóját, hanem azt a négy férfit is, akik az előző áldozatokat megcsókolták. Bármilyen alapos volt is a nyomozás: nem tudtak semmiféle összefüggést sem találni az esetek között. sőt a szóbanforgó férfiak

még csak nem is ismerték egymást.

A Scotland Yard hosszú nyomozása eredménytelenül végződött és így el kell fogadni azt, hogy

puszta véletlenség

az esetek sorozatos találkozása. Az angol rendőrség azért nem hagyott fel minden reménnyel és tovább folytatja a nyomozást a titokzatos „csókhalálok” titkának felderítésére.

Színház — Művészet

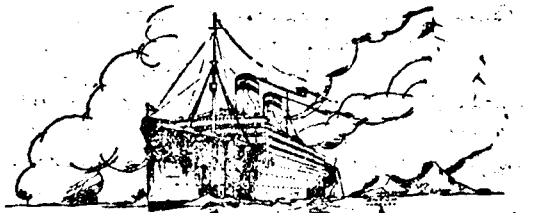
* A legkiválóbb szórakozást biztosítja Szabó Gyula nagyszabású műsor estje. Olyan szerencsés kézzel régen válogattak műsort, mint Szabó Gyula, aki mint ismeretes, február 16-án rendezti meg estjét az Iparos Otthonban. A népszerű színeszen kívül az aradi uritársaságok két népszerű tagja: Baranyi Bella és Keller Gáborné éktik a műsort, Viszón.látjuk Kertész Mancit, a színház régi kedvelt szubrettjét, nagy meglepetést ígér Bujbás Árpád, a népszerű futballista — mint tenorista, a vidám hangulatról Felhő Ervin gondoskodik. A dekoratív szépségű Miklóssy Eta, valamint Agay Margit lépnek még fel a gazdag műsor keretében. Konferral Lányi István, Jegyek Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában.

* Február 22-én és 23-án a nevetés napja Aradon, ugyanis ezeken a napokon rendezi meg Felhő Ervin és Horváth László szenzációs há.ásu farsangi bohózatestjét az Iparos Otthonban. A teljes estét betöltő bohózatban a színház legjobbjai: Gömöri Emma, Lázár Hilda, Miklóssy Eta stb. játszanak. Az előadások iránt már most élénk érdeklődés nyilvánul meg és ezért ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni a rendező művészeknél.

UJ KÖNYVEK

— Hunyady Sándor: „Nemes fém”. Nemes fém szikrázó ragyogása ömlik Hunyady Sándor új könyvéből. A nemes fém: Matild, a pénztjelelem leánya, ki kereteit feszítő életének egy veszélyes pillanatában. Inkognitóját megőrizve, beugrik a koldus színészcsoportba és rövid idő alatt az ország legelső sztárja, majd világhíresség lesz. A pesti bohémvilág remek tollal megrajzolt alakjai, színészek újságírók, éhenkorászok és milliommok, a mai társadalom egész keresztmetszete. Budapest ávilága és fénylése, derű és árnyék, minden együtt van ebben a nagyszerű könnyedséggel és káprázatos fordulatossággal megírt regényben, mely Hunyady Sándor kiváló elbeszélőművészetének egyik legszebb példája. Hunyady Sándor: „Nemes fém” című kötetét az Athenaeum Regénytárban jelent meg. A Regénytár kötetel egyes kiadásban, vászonkötésben (Maugham: Színház, Green; Leviáthán, Sinclair Lewis: A tékozló szülők, Bontempelli: Halálos élet, O'Hara: Találkozás Földi; A miniszter, Nemirovsky; A zsákmány, Undset; A hű feleség, kötetje 119.— lei). Hunyady Sándornak nemrég megjelent fűzött kötet: „A tigriscsikos kutya” 99.— lei, A „Nemes fém” c. új pompás regénye kötve 119.— lei.

— Kodolányi János: „Julianus barát”. A XIII. század nagy magyar hősné, az Ázsiában rekedt magyarok legelső kutatójának alakját eleveníti meg Kodolányi János új történelmi regénye a „Julianus barát”. Hét-száz éve, hogy a felkes dominikánus barát elindult emberfőötti erőfeszítést, kitartást kívánó utiára s föltárta az akkori Európa előtt a világ olyan részeit, amelyekről odáig csak fantasztikus mesék adtak hírt. Két esztendői szenvedés és küzdelem után sikerült is megtalálnia Magna Hungáriát s Oroszország félvad népein és örengetegein át hazájába visszatérve hírt hoznia a pogány magyarokról, Kodolányi János, aki a magyar történelmi regények elismert mestere, ebben a könyvében hatalmas jelentő erővel írja le azt az utat, amelyet Julianus a nagy terv első gondolatától a végrehajtásig, az első magyarral való találkozásig megtett. De nemcsak ezt az izgalmas utat mutatja be, hanem az egész kort, amely Julianus alakját körülvette, embereivel, klostroaival, politikusaival, szenvedélyeivel és érdekeivel együtt. „A vas fiai” és „Boldog Margit” után ezzel az önálló munkával a XIII. század hatalmas körképe befejezést nyert. Kodolányi János: „Julianus barát” című műve az Athenaeum nagyregény-sorozatában jelent meg. A hatalmas mű 711 lap terjedelmű őrlást történelmi regény. Kodolányi megelőző művei (A vas fiai 2 kötet kötve 356.— lei, Boldog Margit kötve 178.— lei, stb., stb.) Kodolányi János: Julianus barát 238.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepengél, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Ázsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információkés prospektusok a
Hamburg Amerika-Linie
S. A. R. képviseleténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 1C-86.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Legújabb jelentéseink:

Szabad-zónát kap Itália Djibuti francia-abesszin kikötőjében

Az Indokinal Bank vezérigazgatójának szenzációkeltő tárgyalásai Rómában

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelenti: A francia külügyminiszterium cáfolata ellenére. BAUDOIN, az Indokinal Bank vezérigazgatója, BONNET francia külügyminiszter egyik legjobb barátja jelenleg Rómában tartózkodik. Baudoin-nek az a megbízatása, hogy kikérje Ciano gróf olasz külügyminiszter véleményét arra vonatkozóan, hogy miképpen fogadná az olasz kormány annak a tervnek megvalósítását, hogy Dzsibuti kikötőjében szabad zónát biztosítsanak Olaszországnak. Az Indokinal Bank vezérigazgatóját régi barátság fűzi Ciano grófhhoz. Párisban úgy tudják, hogy ennek a szabadkikötőnek létesítése kedvezően betölthetné Olaszországnak a spanyol kérdésben való magatartását.

Németország kilép a londoni spanyol benemavatózói bizottságból..?

Egy párisi lap fantasztikus híre Olaszország svájci vonatkozású, új területi igényeiről

Páris. A Le Petit Parisienne genfi levelezője azt írja, hogy a fascista aspirációk újabb Svájcra is kiterjednek, így az olasz vasúti közlöny közli azokat a területeket, amelyeket az olasz kormány olasz nemzetiségűnek tekint. Ezek a következők: San Marino köztársaság, Dalmácia jugoszláv része, Málta Korzika, Nizza vidéke, Tessen vidéke és Grisons.

A Toulouse-i kormány megbízott hivatalos közlése szerint Montebieu állomáson eddig több mint 80 ezer spanyol menekült utazott keresztül. Ezek közül 68 ezer nő, gyermek és agg volt, míg a többi milicista és sebesült. Valamennyiüket táborokban helyezték el.

A Daily Telegraph értesülése szerint Németország elhatározta, hogy kilép a benemavatózói bizottságból. (Rador.)

A Times római tudósítója szerint nagy bi-

zonnyatársaság uralkodik Rómában a francia és angol diplomáciai aktivitás miatt. Eddig úgy állott a helyzet, hogy Franco az uralma alá jutó Spanyolországgal teljes erővel a Berlin-Római tengely érdekkörébe vonódik, most azonban úgy látszik, hogy ezt a dolgok mai állása szerint nem lesz könnyű elérni. A Daily Telegraph szerint a német sajtó nagy meglepetéssel tárgyalja azokat a híreket, amelyek szerint Franco Angliával és Franciaországgal tárgyal. Lehetséges, hogy Anglia és Franciaország gazdasági és pénzügyi együttműködést létesít majd Francoval. A lapok szerint Minorca szigetével kapcsolatban Anglia azért közvetített, mert ha a sziget nem adná meg magát, úgy Franco kénytelen lenne azt idegen önkéntesekkel elfoglaltatni Minorca sziget pedig igen fontos stratégiai pont a Franciaország és francia Marokkó között és ez magyarázza a nyugati nagy hatalmak közvetítő szerepét.

a falu uccáit, újból spanyol területre lépett. A mikor Negrin miniszterelnök látta, hogy az újságírók és fotóriporterek nem tángatnak nyomából, erélyesen utasította őket, hogy hagyják el Spanyolország területét. Perthusból érkezett jelentés szerint reggel fél tíz óra óta 76 milliméteres orosz gyártmányú ágvuk és légelhárító golyószórók sora halad a határ felé. Az átvonuló spanyol katonaságot a francia határrendőrség azonnal leszereli. A katonaság nyomában hatalmas juhnyájukat hajtának. Két tehergépkocsiban hatalmas méretű hevenyében becsomagolt festményeket szállítottak. A sokaság sűrű sorokban menekült Perthus községbe és valóságos elárasztotta a falu uccáit. A spanyol határ közvetlen szomszédságában lévő házakat gyors tempóban kiüritették. A Havas kiküldött munkatársának Perthusból továbbított jelentése szerint délután 2 óra előtt egy nemzeti spanyol katonai egység élén a spanyol nemzeti lobogóval lassu menetben közeledett a francia határ felé. Amikor Franco katonái a határhoz értek, kitűzték aranysárga zászlójukat, a vezető tiszt pedig erélyes mozdulattal letépte a köztársasági lobogót, amelyet egy árokba dobott. Egy francia határőr különítmény a határzáró láncnál sorakozott fel.

A Havas távirati ügynökség jól informált körökből nyert értesülése szerint az angol kormány hajlandó együttműködni a francia kormánnyal olyan értelemben, hogy a Spanyolország területéről elmenekült köztársasági katonák ellátásáról a két ország gondoskodik és ugyanekkor megteszik a szükséges lépéseket, hogy ezeket a menekülteket egyrészt nemzeti Spanyolországba, másrészt Chilébe és Mexikóba telepítsék le.

A „Devonshire” angol hadihajó ma elhagyta Mahont. Minorca sziget kikötőjét. A gőzös fedélzetén 450 menekült utazott el a szigetről.

Elsülyedt a „Glück auf“

London. (Rador.) A Humber folyón ma délelőtt súlyos szerencsétlenség történt. A ködben az 1915 tonnás, német lobogó alatt futó Glück auf nevű hajó összeütközött egy ismeretlen hajóval. A német gőzös azonnal elsülyedt, személyzetét azonban sikerült megmenteni.

Varsóba utazott a bucaresti-i lengyel nagykövet

Bucarestből jelentik: Racsinszky gróf Lengyelország bucaresti nagykövete tegnap elhagyta a fővárost és Varsóba utazott. A bucaresti lengyel nagykövetség ügyveinek vitelével Pominsky gróftól bízták meg. A nagykövet egy hétig tartózkodik Varsóban.

A szigeti törvényszék hatvanmillió lejes vámbírságot hagyott jóvá

Máramarosszigetről jelentik: Többszöri elhalasztás után a szigeti törvényszék dr. Simonca hármas tanácsa kedden hirdetett ítéletet a hírhedt csikóbőr csempészési ügyben, a mely annak idején az egész ország sajtóját foglalkoztatta.

A vádlottak padján 15 máramarosi, bukovinai és csehszlovákiai kereskedő ült, akikre a román vámhatóságok nemkevesebb, mint hatvanmillió lejes vámbírságot róttak ki, 1936-ban és a rákövetkező évben folytatódólagosan elkövetett csikóbőr-csempészség címén. Azonkívül külön büntető eljárás is indult ellenük, mintegy harmincezer darab csikóbőrnek Romániából való kicsempészése miatt.

A csempészek ellen a vámhatóság együttesen 60.000.000 lejes bírságot vetett ki a törvényszék, ahová az ügy felelőseket folytán került, kedden helybenhagyta a bírságot. Külön 100.000 lejes perköltségben is elmarasztalta a vádlottakat, akik az ítélet ellen felfolyamódással éltek.

Megszállották

a francia határszakaszt is

a diadalmas spanyol nemzeti csapatok

Franco lobogója leng Perthus határárbócán — A menekültek érdekében gyarmati telepítési akció indult Párisban és Londonban

Perthus. (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti: Az a ház, amelyben Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök jelenleg tartózkodik, spanyol területen van ugyan, de kapuján közvetlenül francia területre lehet

lépni. Ma délelőtt egy negyed 12 órakor a kormányelnök személyi őrségével Perthus községbe ment. Őrzői megrohanták a fotóriportereket és ily módon akadályozták meg, hogy Negrinről felvételt készítsenek. Miután bejárta

A lakosság térdepelve várta a győzelmes spanyol nemzeti csapatok bevonulását Figuerasba.